

מדינת ישראל
הכנסת

ט.ל.

פרוטוקול מס' 29/ב

מישיבת ועדת הסידורים הציבוריים, שהתקיימה
ביום ג', ט"ז באב תשי"ג - 28.7.53, בסעה
08.35

השתתפו: חברי הוועדה:

א. אלטמן - היו"ר
ז. טברסקי
ש. כפרית
ב. כצנלסון
י. ניצני
ד. נצר

פוזמנים:

ד"ר בטיש - הסנהל הכללי של מסרד הבריאות
ד"ר יהל - מסרד הבריאות

ט. רוזנטל - מסרד המספטים.

סדר-היום: (1) טוענת הבריאות;
(2) חוק האנטומיה והפתולוגיה, תשי"ג-1953.

היו"ר א. אלטמן: אני פותח את הישיבה.

חברי הוועדה בקשו לסמוע על תקנון
טוענת הבריאות ועל הרכב הטוענה.

ד. נצ"ר:

קראנו את התקנון, וישנם כמה דברים בלתי-ברורים. אתעכב על סכריות המועצה ותפקידיה. בתקנון כתוב: המועצה תדון ותחווה דעה על: א) כל הצעת חוק לפני שתובא בפני הממשלה; ב) תקציב סדר הכריאות לפני הגשתו לאסדר הממשלה; ג) תכניות חדשות להרחבת הסירותים; פיקוח בריאותי, פתוח הרפואה הציבורית. אלה הם 3 נושאים מכובדים מאד, ומסוים כך מתעוררת השאלה, כיצד מועצת בריאות זו תורכב. בהתאם לתקנון, הסדר מסנה את האנשים; אם כן, מעבין אותנו, מה הם הסעיפים לקבלת המינוי. האם במועצת הבריאות ישנה נציגות מספיקה, העוסקת בסירות הרפואי בארץ? מהי מידת ההשתתפות של קופות החולים? בתקנון אין פירוט כזה, ולכן רצוננו הוא לקבל הסברה אם התפקידים הללו מופקו.

זאת ועוד: אילו היה למועצה הבריאות תפקיד אחד בלבד, טיפול בבעיות מקצועיות, באיזו מידה הרופאים האלה מייצגים ציבור שלם?

נחבקטנו לסלוח, מטעם ועדת הסירותים הציבוריים, מטקיף - זהו דבר חשוב מאד. ברצוני לדעת, אם מספיקה נציגות של מטקיף בריאה.

ד"ר בטיס:

מתחיל מהסוף. סתוך דבריכם נראה לי, כי אתם דאיתם את ההצעה הלא-סופית. אני מקווה שנשלחה אליכם ההצעה האחרונה. הצעה זו הוצעה ע"י כל מיני גורמים, ואח"כ אנו מינינו את התקנון, ואחד הסינויים הוא שלא יהיה צורך במטקיף, אלא כולם יהיו חברי המועצה, בצורה מלאה. לנציג ועדת הסירותים של הכנסת תהיה זכות להשתתף בוועדות וגם להצביע, ואף להתכנסות כיו"ר ועדה וכו'. בטו-כחל סינוי נוסף בתקנון והוא, לא הסדר ימנה את חברי הוועדות, אלא יו"ר הוועדה. הסדר מסנה דק חברים, וסליאת המועצה בוחרת ביו"ר הוועדות הסוגות.

אחרי הציעצות עם גופים שונים הוחלט, שהמועצה לא תורכב מנציגי מוסדות, אלא, מטוסחים; ובאחד הסעיפים כתוב: בעל מקצוע רפואי אשר סוכר כמסחה בענף רפואה סטויים ואיננו מטלא תפקיד אכסוקטיבי בטום סוסד רפואה בארץ. עסינו זאת בכרונה תחילה, מטום שבמועצות הקודמות לא יכולנו להשיג את כל הפעולה סאנו היינו מעוניינים בה, מטתי סיבות: היה לנו הרוטם סקסה לאנשים להסתחרר מהאינטרסים של המוסדות. אני סוכרה לציין ולהודות, כי בעבר האנשים שהיו במועצה לא יצגו ייצוג של מטס. ב) נכון הוא סבראטי המוסדות יושבים אנשים בעלי נסיון רב, אך אנו רצינו מועצה יותר מקצועית, סחברי המועצה יעבדו כל הזמן בוועדות שתורכבה. חססנו מפני כפילות, ולא רצינו לסנות אנשים שלא יהיש להם זמן להיכנס לעובי הבעיה, כך שלא היינו יכולים לקבל תיאום בין המועצה והוועדות, ולכן, סינינו סאותם האנשים, לתפקיד אחר, כלוסד, סאותו איס היושב בוועדה יביא את הבעיה לפני המועצה. איס זה יהיה איס מקצוע, אשר יבין את הביעה. אנשים אלה נבחרו לא סנציגויות של מוסדות, אלא סאנטי מקצוע סכל רחבי הארץ.

הרכב המועצה נעטה בהתייעצות הסתדרות הרופאים בארץ. התייעצנו עם כל מיני אנשים וגופים רפואיים, עד אשר הנענו לרטיטה המורכבת ע"י כולם. הרטיטה היא בת 32 חברים. חברים אלה נבחרו באופן סטי, וכאסוד - לאחר התייעצות עם כל הגורמים - פרט למספר אנשים שנכנסו באופן אוטומטי לרטיטה זו, והם: הדיקן של בית-הספר לרפואה; נציג ועדת הסירותים של הכנסת; נציג ססדר הסעד, נציג ססדר האוצר; נציג ססדר החנוך. כך הורכבה המועצה.

אינני חושב שמועצה כזו צריכה להיות בנויה מנציגים של אינטרסים או מוסדות, כי עיקר הערך של הנציגויות הוא בתיאום.

היו כאן כמה מוסחים מחו"ל, והם יעצו לנו להקים שתי מועצות: מועצת בריאות מקצועית מועצה לתיאום. מועצת הבריאות המקצועית תהיה בנויה מאנשי מקצוע, והמועצה לתיאום - מנציגי כל המוסדות. המועצה הסניף תקבע, כיצד לבצע את הפעולה. אנו בדעה, ששני הגופים הללו יאפשרו לנו להגיע לרמה מקצועית גבוהה בתיאום הפעולות. זוהי בעצם הטריג'יות של משרד הבריאות.

ט. כפרית:

המשרדים הממשלתיים העומדים להרכיב מועצה, הריהם מתחבטים כיצד להרכיבה, מהי המגמה, דרך בחירת חברי המועצה וכו'. כל משרד בוחר מועצה לפי ראות עיניו, והמועצה נכנסת בתוקפה כחוק אחרי התייעצות. לדוגמה - ועדת החינוך עוסדת בפני חוק ממלכתי, ואשר אחד הסעיפים שלו לא ידגול בסועצת חינוך, ולכן יינתן סם אחר - ועד החינוך. ועד החינוך הינו מועצה תחת סם אחר. אם כן, באילו דרכים נבחרת מועצת חינוך זו? - נכון שהיא צריכה להיות מקצועית, ושבה צריכים להיבחר אנשי מקצוע, אחרת לא יהיה כל טעם לזה, אולם מטרתה היא - ציבורית. ועד זה יהיה ביטוי של גורמים ציבוריים העוסקים בזה. ברור, שזה יתאם את הפעולה. ואף סם התחבטו קטות בטאלה זו, אם חברי הועד יהיו מנציגי מוסדות, או אישים וכו'. אני מקווה שועד זה יהיה טוב כי הוא מורכב מנציגי מוסדות וגם מאישי חינוך.

אינני יכולה לחנות את דעתי, מסוים שאינני בקיאה במידה מספקת, על מועצה מקצועית, אך לדעתי, זהו דבר מאוד חשוב. ברור, סם צריכים להיות אנשי מקצוע. סם אין לדבר על פוליטיקה רפואית. אנשי מקצוע מוסמכים זוהי מועצה מדעית. אולם, כל עוד מדברים על מועצה רפואית ע"י משרד הבריאות, הרי בראה לי, כי לטובת הענין - ודוקא בתקופה זו כאשר מדברים על תיאום וכו' - דוקא בתקופה זו יס למעט את מידת ההתחרות, לשתף את הגופים. שתקום מועצה בסיתוף כם הגורמים העובדים בסטח הרפואה בארץ. אין לראות בזה מקור של התחרות ושל אינטרסנטים וכו'. . . בטציאות, בחיי יום-יום, עלינו לראות שיטולבו הענינים יחד עם סר הבריאות, יחד עם משרד הבריאות.

על כן, אני מציינת ואוסדת: מוכרח לבוא כאן סינוי, כסם שבו הסינוי לטובת הענין, שהחברים ימונו לאו דוקא ע"י סר הבריאות, כי אם ע"י המועצה.

ברצוני לסאול: האם חברי הוועדה אינם חברי מועצה? והאם יט בוועדה אנשים שאינם מסתתפים כמוסחים?

ד. נצר:
ברצוני לומר את דעתי: אין יתכן שמועצת הבריאות אין בא-כוח קופ"ח?

ד"ר בטיט:
בתור בא-כוח, אין.

ד. נצר:
יהיה זה מסגה גדול אם לא תתקנו את הרכב מועצת הבריאות, או שתסנו את תפקידה. לדעתי, משרד הבריאות צריך לחשוב מחדש בענין המועצה, על מנת שהיא תוכל לסלא את התפקיד המוטל עליה. אנו כולנו רוצים הרכב כזה שיתאם את כל הפעולות. אנו מדברים מתוך ראיית הדברים, ולדעתנו, אותם הגופים הציבוריים צריכים להיות מיוצגים במועצה זו.

זאת ועוד: יט צורך בהגדלת מספר חברי המועצה.

ד"ר בטיס:

אינני רוצה לקרוא לזה אי-הבנה, אך נראה לי
שכך הם מצב הדברים. כאשר דובר על החלק
הציבורי, הרי חלק זה כאילו ונותק מהחלק הרפואי. אצלנו קיים מקצוע,
ומקצוע זה הנו החשוב ביותר, והוא מקצוע הרפואה הציבורית. מקצוע זה
דורס מוסמכיות, המתחלקת מכסה וכסה מקצועות.

בעלי מקצועות קליניים, כמעט ואינם
מיוצגים בטועצה זו. נדמה לי שרק שני חברים בלבד כלולים ברשימת
זו בת 32 החברים.

אותנו מענינות הבעיות, כגון: כיצד לטפל
בילדות לפני הלידה - במקרה של לידה קשה - זוהי שאלה ציבורית לכל הדעות.

לכן, בתוך רשימה זו תמצאו מעטים מאד - אולי
3 חברים בסך הכל - העובדים בבתי-חולים וטופיעים כאן לא בקשר עם עבודתם,
אלא בתור מוסמכים היכולים לתרום בחלק הציבורי. ציבוריים, זהו מושג
רחב מאד, וגם חשוב מאד, שהקהל צריך להכירו, וזהו אחת הנקודות החשובות
בארצנו. הקהל לא הכיר בחלק הציבורי הזה, ומבלנו מתוך כך רבות, מסוים
שהרופאים חוטבים שהם מפסידים בזה את עמדתם. ברור, שדבר זה איננו מסנה
את עבודתם. העבודה הציבורית היא מוסמכות של רופא לא פחות מכל מקצוע
אחר. כמוכן, שכל התפקידים שפרטנו לעיל, באמת נוגעים לעבודה ציבורית.

אני יכול לעבור על רשימת הרופאים המוצעים
כאן, ונתווכחו כי כלולים פה 6 רופאים של קופת-חולים, 3 רופאים של
"הרסה" ועוד.

בקשר לטועצת התיאום: נאמר כאן, כי כל עוד
טועצת הבריאות לא קיימת, הרי אין להקים טועצה סנייה. כידוע, הטועצה
קיימת, והיא קיימת זה 5 שנים. אולם כיום, אנו רוצים לסנותה, ואנו
מפלגים אותה לשניים. כמוכן, שזוהי הצעה בלבד, ואנו מקווים שנפעיל
את שתי הטועצות יחד.

ביחס לבציג של הוועדה הזאת ונציגים אחרים,
בתקנון כתוב: "בעל מקצוע רפואי אשר טוכר כמומחה בענף רפואה מסויים
ואיננו מטלא תפקיד אכסוטיבי בטום מוסד רפואה בארץ; מוסמכים לבעיות
בריאות הציבור, שאינם רופאים, ... וכו'". בתוך רשימה זו כלולים
מהנדסים, אחיות; כן כלולים גם הדיקן של בית-הספר לרפואה; נציג ועדת
השירותים של הכנסת; נציג משרד הסעד; נציג משרד האוצר; נציג משרד
החינוך - כל אלה מוסמכים לבעיות בריאות אף אם הם אינם רופאים.

ביחס לבציגות ועדת השירותים, חושבני כי
אם תהיה פנייה מצד הוועדה הזאת לייצג 2-3 אנשים, הרי לא תהיה התנגדות לכך
אפי חוזר ונאמר, זוהי הצעה בלבד.

מלים אחדות על הוועדות: הסברתי לעיל, כי
למעטה הוועדות קיימות כבר, ואנו כיום, נצטרך לפטר את הוועדות הללו
והטועצה תטנה אותן מחדש. בתקנון כתוב, שהיו"ר בוחר את חברי הטועצה,
תוך התייעצות עם המנהל הכללי של משרד הבריאות ויאוסרו ע"י מליאת
הטועצה. לדעתנו, הואיל והיו"ר יהיה הפעיל באותה בעיה שתובא בפני
הוועדה, הרי הוא יביאנה בפני מליאת הטועצה.

היו"ר א. אלטמן:

מתוך הדברים שנשמעו כאן, הרי מסתבר שמשרד
הבריאות יקים טועצת בריאות; ואילו אני
הבינותי, שטועצה זו תהיה יותר מקצועית. כמו כן נאמר כאן, שתורכב
עוד טועצה אשר מתפקדה יהיה לתאם את הדברים, כלומר שיהיו גם גופים
סוגיים, ויהיה צורך לתאם את הדברים, כלומר שיהיו גם גופים סוגיים,
ויהיה צורך לתאם את הפעולות ביניהם.

לכן אני מציע, שאנו נחכה עד אשר תוגא בפנינו
הצעה סגובסת יותר.

ב. כצנלסון:

נראה כי אנו צריכים לקבוע את התפקידים והיחסים בין המטורדים הממשלתיים והוועדה הזאת. מבחינה ציבורית, הרי ועדת הסירותים הציבוריים היא ועד ציבורית פר-אכטלנס, המורכבת מבאי-כוח כל הסיעות בכנסת. ולכן, מוטב להביא בפניה את כל הבעיות העקרוניות; ולטובת הבעיות, מוטב להביא אתן לפני ההחלטה הסופית, על סנת לסמוע את הציבוע, ולהביא את דעתו בחשבון.

ברור לי שאין לנו כוח מבצע, וגם אין זה תפקידנו. אולם אתם צריכים, בעת הביצוע, להטות אוזן לקול הציבור ולקולנו אנו. לטוענת הבריאות יש ערך ציבורי ממדרגה ראשונה.

אני מצטרפת לדברי חברי הכנסת שדיברו לפני, ואסר הם מסתייכים לפלגה אחרת סללי. ואף אני אוסרת, כי חסר לנו תיאום ותיכנון שדיניות הבריאות. ברור הוא שבמדינה צעירה כסלנו, לא יכול להיות תיאום מסום סכל הדברים הללו מורכבים מכמה וכמה גורמים.

אני מקדמת בכרחה את חלוקת העבודה בוועדות, וטוב הוא שהן תהיינה בקונטקט מתמיד עם הטוענה.

אסר להרכב הטוענה, נדמה לי שאין לנו מה לומר לעצם ההרכב, אך לדעתי, בתקנון כתובים דברים שהם בסתירה בטורה לדברים שסמענו.

ג. כפרית:

ברצוני לסאול: אם ד"ר בטיס אסר קודם לכן ממסרד הבריאות איננו מעוניין בנציגים מתוך חשט לאינטרסניות יתרה, הרי כדור הדא סכל ממרד יסלח את נציגו. והמסרד, כאופן טבעי, ירצה וגם יהיה מעוניין בנציגים סלו. לדעתי, אין כאן אינטרס-סיות פרופסיונלית. ולכן אני מציעה, להוסיף לאותם 5 נציגים, עוד נציגים סל סוסדות בריאות בארץ, כמו: קופות-חולים, "הדסה", "מלבן".

ה. ניצני: האם לקחתם בחשבון את המוסד להיגינה טקצועית?

ד"ר בטיס: המוסד, לא. אולם לקחנו טמם סומחים.

אסר לסאלה: מדוע התקציב צריך להיות סרוכז דוקא בטוענה זו? -תקציב ממרד הבריאות איננו תקציב סצריך להיעסות ע"י גורמים טובים, אלא ע"י הוועדות. הוועדות המקצועיות קובעות סיס לעסות הסנה פעולות טקצועיות ססויימות, כמו: אם לנהל סלחטה נגד היתוסים, אם לעסות ונכסינציה וכדומה. סצבן סאליו, סיהיו עדיפויות בענינים אלה, ולא אדסיניסטרטור קובע זאת, כי אם הוועדות המורכבות טאגסי טקצוע.

ד"ר יהל:

אני סייד לאחד מבין אלה שאינם חדסים במסרד הבריאות, ולכן אני מרגיס באחריות כלפי הטוענה הקודמת. אני סוכוח להגיד סיס לנו בסיון במסך סנים רבות. הבעיה לא היתה כפי שהיא נראית, ממסרד הבריאות לא קרא למוענה. ממסרד הבריאות כן קרא למוענה, אך אינני יודע מסום מה לא יצאה לפועל. ולא זן כלבר סלא יצא לנו, אלא היא גם עיכבה אותנו; בכל מיני בעיות. ד"ר הראל, שהוא חבר הטוענה, יוכל לספר לכם יותר ממני. הטוענה לא התרוססה מעל יותר לאינטרסים. זו היתה רטה ציבורית, ועל הבעיות שהובאו בפני הטוענה, לא קיבלנו אף פעם איזה שהוא יעוץ. תוכלו לעבור על הפרטיכלים ותיראו כי אף פעם לא קיבלנו עצות.

הבעיות המקצועיות הן כטובן, בעיות של הציבור. לציבור יש ועדות, והוועדה הקבועה והחשובה ביותר בעניני הציבור היא, הוועדה הזאת של הכנסת; והוועדה הזו צריך לקבל חוות-דעת של מומחים שעליה היא מתבססת. ותפקידנו מבחינה זו, הוא להביא דעות של מומחים, ואח"כ הציבור יחליט אם הוא מקבל את הדעות או לא.

הבעיות הן בעיות מקצועיות, על מחלות, ועל הטועצה להחליט מה עדיף על מה.

גם לקופ"ח יש טועצה רפואית, והיא מחליטה החלטה מקצועית. לדעתנו, לא נביע אף פעם להחלטה מטעית אם נטיל זאת על הרופאים; אלא אם כן, נטיל זאת על הציבור. ההחלטה תבוא מצד הציבור ואח"כ הרופאים יסקלו אם זה בראה להם או לא.

היו"ר א. אלטמן:

לדעתי, צודקים גציגי מסדר הבריאות בזה שיש לראות בטועצה מיוזג של כמה וכמה דברים. ויש צדק רב בזה, לטייט נסיון בבירורים עם גורמים טובים יודע, טעיני הגורמים יעברו תמיד את טרכז הענינים. אם מישהו טייצג איזה שהוא מוסד, הרי ברור הוא שאותו מוסד רואה את הנציג כנציגו הוא, והנציג רואה עצמו מחוייב וקסוד לאותו מוסד, ואז הענינים יהיו על רקע אחר לגמרי ולא על רקע אובייקטיבי. בכדי שלא תהיה אנרכיה בכל המסדרים האלה, אז יש צורך שיהיה טרכז לתיאום. חשוב שיהיה יעוץ, והדיונים בטועצה יהיו דיונים כלליים ואובייקטיביים.

לכן, מוטב שהטועצה תהיה סורכבת מגורמים טובים, ושתהיה טועצה מקצועית רפואית.

ד"ר יערי:

הטועצה הסנייה, הסורכבת ממסדרות או מנציגי מוסדות לא תחווה את דעתה. כפי שנאמר פה, ובצדק נאמר, לא אנו הקובעים בענינים, אלא הכנסת היא הקובעת, ואילו אנו - מחזיקים את דעתנו ובאים בהצעה. לדוגמה: הצעתנו במחלת הסלריה.

היו"ר א. אלטמן:

חדשנני, שגמרנו בזה עם סעיף זה של סדר-היום - מדעצת בריאות, ואני מודה, בשם כל חברי הוועדה לנציגי מסדר הבריאות על התסברות והתשובות שנתנו לטאלותינו.

אבו עוברים לסעיף הסני - חוק האנטומיה והפתולוגיה, תטי"ג-1953.

ברצוני לטאול: האם מסדר הבריאות חושב שחוק זה הוא דחוף, ויש לגמרו עוד לפני הפגרא? כי אם הוא סובל דיחוי, אזי נגמור אותו אחרי הפגרה, טטום שהחברים מהסיעות הדתיות, המעונינים להסתתף בדיון זה, אינם כאן.

ד"ר בטיט:

אבו מעונינים, באופן מיוחד, בחוק זה, ואנו מבקשים טכס לגמרו בהקדם. יש לזה כמה וכמה סיבות, והסיבה העקרית היא שהליטודים בבתי-הספר שתחילים בחודש ספטמבר, ובית-הספר לרפואה צריך להתחיל ללמוד בהתאם לחוק זה.

ד"ר א. אלטמן:

נתחיל בקריאת החוק. (קורא סעיף סעיף)

טר ט. רוזנטל:
את הסעיף הראשון שבחוק זה אני יכול להסביר: בית-ספר לרפואה הוא כמו בית-הספר לרפואה בירושלים. אנו רצינו לקטור את החוק הזה באופן טספטי, כלומר, שהסנהל יוכל להכיר בכל דיפלומה של כל אוניברסיטה.

הי"ר א. אלטמן:
היות ובקטור פאטנו להזמין את תת טר הדתות, טר ורהפטיג, כדי שיוכל להסתתף בדיון זה, והיות וסעיף 2 הוא הסעיף העיקרי שבחוק זה, אזי לדעתי, לא יהיה נאה אם נמסיד בדיון: אני מציע שאנו נמסיד בדיון זה בישיבה הקרובה, ולישיבה זו נזמין את טר ורהפטיג.

ה ד ח ל ט

לקבוע ישיבה ביום ג' הבא, בשעה 8.30 בבוקר, ועל סדר היום יהיה: המסך הדיון בחוק האנטוסיה והפתולוגיה; כן הוחלט להזמין את תת טגו הדתות טר ורהפטיג.

הישיבה נועלה בשעה 10.30.